

Viggo Kann

2018-03-13

Rapport över språkkommitténs verksamhet april 2015–mars 2018

Bakgrund

KTH:s språkpolicy antogs av universitetsstyrelsen 21 april 2010. Hösten 2010 tillsattes språkkommittén med uppdrag att ta fram en förkortad version av språkpolicyen och riktlinjer för implementering av språkpolicyen. Språkkommitténs mandat gick ut 11 november 2012. Då fick ECE-skolan i uppdrag av rektor att ta över språkkommitténs uppdrag. Den nya referensgruppen skulle bestå av ordförande utsedd av ECE, fyra lärarrepresentanter utsedda av fakultetsrådet och två studeranderepresentanter utsedda av THS. Skolchefen beslutade att utse Viggo Kann till ordförande och att gruppen ska fortsätta kallas språkkommittén.

Den 1 januari 2018 upphörde ECE. Tills språkkommittén fått en ny plats i organisationen rapporterar den till fakultetsrådet. Denna rapport sammanfattar den nya språkkommitténs verksamhet under andra mandatperioden, 1 april 2015–31 mars 2018.

Medlemmar i språkkommittén under perioden

Viggo Kann, CSC/EECS, ordförande

Michael Hanke¹, SCI

Gerald Q. Maguire¹, ICT/EECS

Ida Pinho¹, ECE/ITM

Tor Sandqvist¹, ABE (sedan augusti 2016)

Peta Sjölander¹, STH (till december 2015)

Svea Ekelin, THS (2015)

Felix Malmenbeck, THS (2016–2017)

Anna Svensson, THS doktorandsektionen (till december 2017)

Robin Palmberg, THS doktorandsektionen (från januari 2018)

Eva Wester, ECE, sekreterare (2015)

Elizabeth Keller, ECE, sekreterare (sedan februari 2016)

---

¹Utsedda av fakultetsrådet.

Språkkommitténs programförklaring

Språkkommittén ska:

- definiera vilka nya verksamheter som behövs för att språkpolycyn ska kunna implementeras och uppskatta kostnaderna för detta,
- arbeta med ett aktivt upplysningsarbete, främst internt på KTH men också mot andra högskolor och universitet,
- bevaka språkfrågorna på KTH och i samhället så att språkpolycyn hålls aktuell,
- vara en resurs då viktiga beslut med språkliga aspekter ska tas på KTH,
- samla in data om hur språk används på KTH, till exempel undervisnings-
språk i kurser på olika nivåer, språk i kurslitteratur, språk i examensarbeten och avhandlingar, språk på disputationer och docentföreläsningar, internationella studenters, doktoranders och lärares språkkompetens,
- genomföra utredningar som kan påverka språkpolycyn i framtiden, till exempel nyantagna studenters och nyanställda lärares önskemål om språkkompetens, industrins önskemål om språkkompetens.

Verksamhetsrapport för perioden

Språkkommittén använder en egen gruppwebb för att kommunicera sin verksamhet och stödja KTH:s personal och studenter med språkliga resurser och svara på vanliga språkfrågor, se www.kth.se/social/group/sprakkommitten/

Språkpolycyn

I december 2015 tog universitetsstyrelsen beslut om KTH:s policydokument. Eftersom språkpolycyn inte fanns med bland dessa dokument tog vi upp en diskussion med förvaltningschef Anders Lundgren om språkpolycyns status. Diskussionen slutade med att förvaltningschefen förklarade att språkpolycyn är en riktlinje som benämns policy och ska ligga tillsammans med övriga policyer på KTH-webben².

Lunchseminarier och workshopp

Varje termin sedan hösten 2013 har vi anordnat ett lunchseminarium som några veckor senare följts upp med en workshop för särskilt intresserade. Vi arbetar sedan vidare med resultaten, utformar en handlingsplan och presenterar riktlinjer och råd på gruppwebben. Detta utgör en stor och viktig del av språkkommitténs verksamhet.

- 28 april 2015: *Lost in translation - Vad ska vi översätta och hur?* med Lennart Nyberg, Lunds universitet, chef för avdelningen för översättning och språkfrågor samt Theresa Kirchheim och Erika Malcolm, avdelningen Language & Publishing på Scania. Uppföljande workshop 25 maj 2015.

---

²<https://www.kth.se/om/fakta/policies/policyer-och-handlingsplaner>

- 21 april 2016: *Bättre språk i exjobben – en väg till ökad synlighet för KTH?* med Viggo Kann och Gerald Q. Maguire från språkkommittén, Greta Quesada Richardsson, publiceringens infrastruktur, och Per-Anders Östling, planerings- och utredningsavdelningen. Uppföljande workshop 26 maj 2016.
- 17 oktober 2016: *Färdiga ingenjörers språkfärdigheter* med Viggo Kann, Fredrik Ström (Mawell), Catrine Nordqvist (Saab) och Stina Hållsten (Södertörns högskola). Uppföljande workshop 15 november 2016.
- 5 april 2017: *Språk och tillgänglighet* med Viggo Kann, Anna Mann (Myn-digheten för delaktighet), Pär Lannerö (PTS) och Monica Barsch (Funka). Uppföljande workshop 5 april 2017.
- 25 oktober 2017: *Ett parallellspråkigt KTH för internationalisering och samverkan* med Viggo Kann och Linus Salö, forskare i parallellspråkighet och språkpolicyer.
- 6 mars 2018: *Kommunikationsträning genom ett program* med Lena Hen-riksson från DiaNa - Dialog för Naturvetare och teknologer - vid Uppsala universitet och Linda Söderlindh från enheten för språk och kommunika-tion vid KTH. Seminarium och efterföljande workshop hölls som en träff i PA-nätverket.

Språkenkät till administrativ/teknisk personal

I augusti–september 2015 genomförde språkkommittén en enkät om språkan-vändning och översättning till all administrativ och teknisk personal vid KTH, 1069 personer. 672 stycken svarade, vilket innebär 63 % svarsfrekvens. Vi tog sedan fram en handlingsplan i fyra punkter baserad på enkätsvaren.

- *Försök få till stånd fler personalkurser i språklig kommunikation.* Språ-kenheten har nu tagit fram flera kurser utifrån förslagen från enkäten och erbjuder dessa till doktorander och personal³.
- *Arbeta för att KTH ska anställa en person som kan koordinera och kvali-tetssäkra översättning och språkgranskning.* Detta förslag har vi tagit upp med Sigbritt Karlsson då hon gästade språkkommittén 7 april 2017 och det har också skickats till ordföranden för gruppen som gör en översyn av förvaltning och verksamhetsstöd på KTH.
- *Informera om språkpolycyn, språkkommittén och vikten av språkkompetens och språklig kvalitet.* Vi informerar nu om detta vid varje seminarium och workshop som vi anordnar. Vi tryckte i slutet av 2017 upp en attraktiv broschyr med hela språkpolycyn på svenska och engelska, som har skic-kats ut till nyckelpersoner på KTH och ska delas ut till alla nyanställda. Vi planerar också att ta fram ett kortfattat parallellspråkigt A4-blad om språkpolycyn och språkkommittén, samt en kort video på samma tema. Vi vill nå både studenter, lärare och administrativ personal.
- *Fortsätt att anordna seminarier och workshoppar, svara på språkfrågor och utveckla KTH-ordboken.* Detta arbetar vi vidare med.

³<https://intra.kth.se/anstallning/karriar/karriar-och-kompetensutveckling-utbud/sprak-och-kommunikation>

Terminologiarbete

Språkkommittén representerar KTH i Universitets- och högskolerådets referensgrupp för UHR:s svensk-engelska ordbok. Varje år deltar vi i ett referensgruppsmöte och svarar på remissen om årets ändringar i ordboken.

På Rikstermbankens sjuårsdag 18 mars 2016 anordnade språkkommittén i samarbete med Terminologicentrum ett seminarium *Rikstermbanken blir skolmogen* med presentationer av Viggo Kann, Henrik Nilsson och Lotten Bergman.

Vi genomförde en enkätundersökning om den pedagogiska nyttan av parallellspråkig terminologi med studenter i datateknik våren 2016.

Vi har kontinuerligt uppdaterat KTH:s egna svensk-engelska ordbok med svenska termer och engelska översättningar. 2015 gjordes ordboken interaktivt sökbar på webben. 2016 sammanställde vi statistiken från sökningar efter termer som inte förekommer i ordboken. Vi gick 2017 igenom de mest sökta termerna och införde dessa i KTH-ordboken, som nu består av över 1000 begrepp på svenska och engelska.

Vid mötet med Sigbritt Karlsson i april 2017 framförde vi att *dekan/dean* är en opraktisk och delvis vilseledande beteckning för skolchef samt att *doktorand* bör översättas till *doctoral student* på engelska. Dessa ändrade beteckningar infördes sedan genom ett rektorsbeslut i oktober 2017.

Examensarbeten

Vi har hjälpt till att revidera KTH:s exjobbssrapportsomslagsgenerator på svenska och engelska så att texter och utformning är korrekta och följer gällande regler. Nya omslagsgeneratorn las upp i mars 2016 och modifierades 2017.

Vi har gått igenom språkkommitténs handlingsplan för examensarbetenas språk och tillgänglighet med prodekanus Per Berglund februari 2017. Ett nytt beslut om examensarbetenas publicering kom därför i juni 2017. Andra förslag, till exempel regler för examensarbetets titel i Ladok, mallar för rapporten och införande av nyckelord på svenska och engelska, diskuteras fortfarande.

Artiklar

Tre Campiartiklar har behandlat språkkommittén: *Utan språket stannar KTH* i december 2015, *KTH missar chansen till högre ranking* i maj 2016, *Studenternas språk bättre än ryktet* i augusti 2016. Den tredje artikeln tar upp en forskningsstudie om förstaårsstudenters skriftliga språkförmåga som genomfördes av Viggo Kann och som även presenterats i Språktidningen nr 7 2017.

Övrigt

Vi har gått igenom den engelska versionen av LEQ-enkätfrågorna som används vid kursvärdering och justerat språket i dessa.

Vi har svarat på en förfrågan från det högskolepedagogiska rådet på KTH om vilket språk olika typer av högskolepedagogiska kurser bör ges på.

Vi har också svarat på diverse språkfrågor per mejl och på gruppwebben, till exempel rekommendationer för om det ska vara stor eller liten bokstav på "skolan för", "institutionen för", "avdelningen för", "centrum för" etc.

Gerald Q. Maguire har utvecklat ett förslag till stöd för parallellspråkiga sidor i Canvas.